

Valtra Team

Valtra kundtidning • 1/2003

VALTRA

Design

börjar alltid med
kundens behov
sidan 12

Vi besöker
Erik och Sigvard
sidan 4

T180 och T190
I topp i T-serien
sidan 10

I topp i T-Serien: T180 och T190, Sidan 10

Förord	3	Finns inte reservdelarna i lager kommer de	
Traktorn ersätter hästen hos Erik och Sigvard	4	nästa dag – senast	20
Valtras ägare har styrka och kunskap	6	Erfarenhet och lojalitet leder till T-serien	22
Följ med till Värmlandsskogen!	8	Sveriges första Valtra T190	23
I topp i T-serien: T180 och T190	10	Ny synkroniserad fram-backväxellåda	24
Valtras Design börjar alltid med kundens behov	12	Kanada – kallt jordbruksland	26
På Himmanens gård	14	Valtra X – tre maskiner i en	28
VM i plöjning firar 50 år	16	Välkommen till SkogsElmia!	29
Kunderna kan välja däck efter behov	18	Barnens sida	30
Valtra bygger ut Suolahti-fabriken	19	Recept	31

**VM i plöjning
firar 50 år
Sidan 16**

**Finns inte reservdelarna
i lager kommer de
nästa dag – senast
Sidan 20**

**Kanada – kallt
jordbruksland
Sidan 26**

Våren är här

Äntligen är det vår. Visst är vårt land fantastiskt med årstiderna. Våren är för oss som arbetar med lantbruk speciell, efter en lång, mörk och kall vinter är det underbart att se växtligheten ta fart igen. När ni läser detta har säkert många av er klarat av vårbruket och jag hoppas att förhållandena var goda för en god skörd så småningom.

Vi på Valtra kan summera ett gott år 2002. Vår försäljning i Sverige ökade rejält jämfört med 2001 vilket medförde att faktureringen ökade med c:a 50% vilket är mycket positivt. Marknadsandelen ökade också från 26% 2001 till 29% 2002 och vi är klar marknadsledare med tvåan strax över 19%. Vi tackar alla kunder för förtroendet. Jag har talat med ganska många av er på maskinvisningar nu under våren och jag är mycket glad över de kommentarer som jag får från er att ni tycker vår försäljningsorganisation fungerar bra. De flesta jag talat med tyckte att det var lite oklart vad som gällde för ett år sedan men är idag mycket nöjda med det arbete vi utför. Våra säljare har besökt många av er men framförallt är det helt klart för alla vilken Valtrasäljare som arbetar i området ni är verksamma.

Vi introducerade under hösten flera traktorserier: A-serien, T-serien och F Line. A och T-serien har fått ett mycket bra mottagande och försäljningen har varit bra under vintern/våren. De som har provat en T hemma på gården är alla imponerade över den mycket höga tekniska nivån det är på denna traktorserie, prova du också. F Line kommer vi att visa först på Skogs Elmia 11–14 juni tillsammans med många andra fina produkter. Valtra satsar rejält på att anpassa traktorerna för skogen och vi kommer att visa många av dessa i skogarna söder om Jönköping (samma område som Elmia Wood 2001). Ni är hjärtligt välkomna till vår monter och vårt lilla "hus" som står kvar där sedan Elmia Wood. Jag tror att ni kommer att bli positivt överraskade över vad vi kommer att visa.

Jag önskar er alla en trevlig sommar och hoppas vi ses på Skogs Elmia.

Med vänliga traktorhälsningar

Ray West

VD

Valtra Traktor AB

Valtra Team

Valtra kundtidning

Chefredaktör

Visa Viikuna, Valtra Inc.

Redaktion

Hannele Kinnunen, Valtra Inc.
hannele.kinnunen@valtra.com

Redaktörer

Christian Børresen, Valtra Norge AS
christian.borresen@valtra.com
Eric Andersson, Valtra Traktor AB
eric.andersson@valtra.com
Michael Husfeldt, Valtra Danmark A/S
michael.husfeldt@valtra.com
Sonja Löst, Valtra Vertriebs GmbH
sonja.loest@valtra.com
John Nicholls, Valtra Tractors (UK) Ltd
john.nicholls@valtra.com

Ansvarig utgivare

Valtra Inc., Finland, www.valtra.com

Lay-out Juha Puikkonen

Tryck Alprint Oy

Foto Valtra arkiv och resp. artikelförfattare

Traktorn ersätter hästen hos Erik och Sigvard

Erik och Sigvard myser på ljugarbänken, två genuina smålänningar.

Kommer du ihåg bröderna som dricker björkens sav, som gjorde borstar av hästens tagel, och som lever nära naturen. Just det, vi pratar om Erik och Sigvard, de två strävsamma bröderna från Småland, rikskändisar från TV, flera böcker, tidningar och tidskrifter. Nu har tekniken kommit till byn, Erik och Sigvard har köpt traktor, en Valtra A65.

– Har du varit till Skåne och åkt moped över Öresundsbron, du skulle ju göra det så snart den blev färdig, det såg och hörde jag på TV?

Frågan ställde jag till Erik, det var han som sa det och det är han som är äldst, på sitt 84:e år:

– Nej, man får ju inte åka moped på bron, men jag har sett den, svarar Erik.

Sigvard är lite yngre, "bara" 78 år, men det blir han som får axla rollen som traktorförare. Erik var den som var hästkarlen, men nu har

han ont i sina höfter och därför blir det mest lillbrorsan som får sköta traktorkörningen.

Bröderna är födda och uppväxta på gården Hågeryd Södra, strax norr om Växjö, och lever och bor som dom alltid har gjort.

Det har skrivits ett par böcker om Erik och Sigvard. Dom finns också med i en bok som handlar om olika människor "mot strömmen".

Känner ni er "mot strömmen"?

– Nehej, säger Erik, vi har inte ändrat oss, det är alla andra som ändrat sig.

Och det är väl rätt, Erik och Sigvard lever som dom alltid har levat, nära naturen och i samspel med naturen.

– Dom ovanliga har blivit dom som lever som dom alltid levat, tillägger Sigvard.

Jobbar i skogen under vintern

Bröderna är jord- och skogsbrukare även om jordbrukandet idag går på lågvarv. Däremot avverkar man så mycket man hinner varje vinter.

Under vintern arbetar bröderna Erik och Sigvard i skogen. Grenarna tas till vara och riset eldas upp. Nu får den nya Valtratraktorn dra ut virket.

– Ibland hinner vi bara med ett träd per dag, säger Erik, och syftar då på de stora, ibland kvistiga smålandsgranarna.

Bröderna tar nämligen reda på de grövre grenarna till ved och de övriga och riset eldar man upp.

– Går ni till skogen även om det är kallt ute, undrar jag?

– Ja, men då tar vi en sup till frukosten, säger Erik.

– Å är det kallare än tio grader så tar vi två, avbryter Sigvard.

– Blir det kallare än femton grader måste vi ta tre, för att hålla värmen, tillägger Erik.

Bröderna kryddar själva sitt brännvin, med Johannesört.

– Johannesörten är den värdefullaste medicinalväxten vi har. Vi plockar knopparna, de får inte vara riktigt utslagna, och sen håller vi spriten över och låter det stå ca tre månader. Sen silar vi av och får ett mycket fint kryddat brännvin, säger Erik.

– Rent medicinskt har Johannesörten en lugnande inverkan, man blir avslappnad och snäll om man dricker Johannesört, säger Sigvard.

Nu tar traktorn över

Donna hette hästen, en riktig Ardennermänn, som nu är borta, nu får traktorn ta över.

– Saknar ni Donna?

– Nej, säger Erik, hon var nog aldrig riktigt klok i huvet, hon var rädd för spöken. I skogen såg hon spöken överallt.

– Vi hade en hästpsykolog här för att prata med henne och få höra vad hon tyckte och tänkte, tillägger Sigvard.

Bröderna visar ett protokoll där psykologen skrivit ner vad Donna innerst inne kände och ville: "Hon tycker om mat, hon vill vara i fred. Hon trivs bäst i det öppna landskapet, inte i skogen, och hon tycker mycket om Erik och Sigvard".

Björksav som måltidsdrinka

På våren tappar bröderna björken på sav. En sav som dom sedan dricker direkt eller till maten. Det händer också att dom sätter

Att dricka björkens sav ger både hälsa och styrka. Björksaven var en av de detaljer som gjorde bröderna till rikskändisar i TV.

lite på jäsning till vin, dom kallar det Björk-champagne. På tjuugo minuter kan en björk ge en hel liter härlig sav, absolut ren och med nödvändiga mineraler.

Lever ett lugnt och harmoniskt liv

– Det är en mycket fin plats vi lever på och inte är det isolerat heller, vi ser flyget dagligen, vi hör bullret från vägen och vi har moped-avstånd till stan. Men på vintern tar vi bussen in till Växjö, säger Sigvard.

– Det enda felet är att när det blåser nordväst över Helgasjön så blåser det otroligt kallt över vår gårdsplan, tillägger Erik.

– Ni är inte sönderstressade. Vet ni vad stress är, frågar jag?

Frågan är egentligen omotiverad. Bröderna tar dan som den kommer.

– Ja, säger bröderna, vill vi sova middag så gör vi det, vi kan sova flera timmar ibland. Det har t o m hänt att det varit mörkt när vi vaknat så då blev det inte mer gjort den dan. Nej, känner vi oss stressade går vi ner till sjön och badar och det kan vi hålla på med i flera timmar. Enda gången vi känt någon form av stress har varit när vi haft torrt hö legat ute och väderprognosen har hotat med regn.

– Odla ni gräs fortfarande?

– Ja, vi håller markerna öppna och slår våra ängar med lie.

– Får ni EU-bidrag för det, undrar vi?

– Nej, vi vill inte ha nån som kontrollerar

oss, vi gör det för vår egen del, vi vill ha öppna marker och fin natur omkring oss.

Hur har ni klarat er undan det motsatta könet i alla år?

– Ja, säger bröderna samstämmigt, vi har aldrig haft plats för några damer, och dom kostar pengar. Och vi har inte haft något åt dom att göra heller.

– Men vi har fått massor med friarbrev under årens lopp, säger Erik.

– Vi har fått många fina erbjudanden, tillägger Sigvard.

Vi ska bara till slut konstatera att bröderna bor otroligt fint. På en sluttning ner mot Lillesjön, som tidigare var en vik av Helgasjön. Bröderna har huggit upp en öppning så dom har fri sikt ut över sjön. Vi ska också konstatera att bröderna är verkligen uppdaterade och följer med vad som händer i världen. Vi ska också erkänna att det ibland var lite svårt att förstå vad dom sa när dom pratade sin absolut mest genuina småländska.

Vi får väl hoppas att nya traktorn inte ändrar så mycket på livet för Erik och Sigvard. Den kommer nog aldrig riktigt att kunna ersätta Donna, men torde besitta andra kvalitéer. Vi önskar mycket nytta och glädje med nya traktorn.

■ Eric Andersson

Foto: Torsten Axelsson

Valtras ägare har styrka och kunskap

Inom hissar och rulltrappor är KONE världsbekant för sina innovativa, effektiva och miljövänliga lösningar. Service- och underhållsarbeten svarar för ungefär 60 procent av koncernens omsättning.

Antti Herlin, huvudägare och arbetande syrelseordförande i KONE koncernen, tillika lantbrukare, framför en ny och fin T-modell.

Sedan juli 2002 ingår Valtra Inc i KONE Corporation och är därigenom en del av Nordens största service- och verkstadskoncern.

Valtras nuvarande ägare, KONE, har sedan länge varit känt som ett globalt företag inom hissar och rulltrappor. Genom Partek-affären förvärvade KONE flera varumärken som tillhör de världsledande inom sina områden. Kalmar containerutrustningar och Hiab lastningsutrustningar är marknadsledande. KONE förvärvade också Valmet skogsmaskiner som ligger på andra plats i världen i fråga om försäljningen. Valtra säljer mest inom sitt gebit i Norden och ligger på tredje plats i Sydamerika. Omsättningen för den nya koncernen är 5,5 miljarder euro och antalet anställda är nästan 36 000. Traktorer utgör drygt 10 procent av koncernens totala omsättning.

Fokus på service och underhåll

KONE är framför allt ett serviceföretag. Service och underhåll har alltid varit en betydande del av KONES hiss- och rulltrappsverksamhet; ungefär 60 procent av omsättningen kommer från servicesektorn. Basen för servicen omfattar nästan 500 000 hissar och rulltrappor, och över 18 000 automatiska dörrar. KONE sysselsätter ungefär 13 000 personer i fältservice runt om i världen. KONE servar och moderniserar inte bara utrustningar som företaget tillverkat, utan även hissar och rulltrappor som har tillverkats av konkurrenterna.

Den nya ägaren förväntar sig att den servicerelaterade delen av omsättningen för

de förvärvade bolagen ska fortsätta att öka. Även om det finns många variationer och unika faktorer när det gäller underhåll av olika maskiner och utrustningar så finns det också flera gemensamma funktioner. Ett fullt utnyttjande av dessa gemensamma funktioner kan säkerligen förbättra kundservicen.

Fördelen måste upprätthållas

KONES hissar sparar energi och byggyta, och driften optimeras med hjälp av intelligenta styrsystem. Lönsamheten för KONES hiss- och rulltrappsverksamhet har förbättrats stadigt till följd av exempelvis effektivare installationsförfaranden. Under hela sin historia har KONE varit starkt inriktat på forskning och utveckling och företaget har sökt en mängd patent på nya och innovativa uppfinningar. Företaget innehar därför flera tusen patent av vilka de mest välkända kanske är världens första maskinrumslösa hiss – KONE MonoSpace® – och den energibesparande rulltrappan KONE ECO3000™.

Starka finansiärer

KONE bildades i Finland år 1910 och har sedan dess vuxit till en stor global koncern genom en globaliseringsstrategi som grundas dels på företagsförvärv, som började under 1960-

De världsledande varumärken som KONE förvärvade genom Partek-affären stärker koncernens position som ett globalt service- och verkstadsföretag.

talet, dels genom stark organisatorisk tillväxt. På senare år har KONE avsevärt förbättrat sina resultat tack vare avancerade hiss- och rulltrappslösningar och nyskapande serviceerbjudanden. Företagets aktiekurs steg med 5 procent på Helsingfors-börsen under 2002, trots att HEX generalindex sjönk med 34 procent.

Under 2002 fick KONE två nya stora aktieägare. Toshiba Elevator and Building Systems Corporation (TELCO) förvärvade nästan 5 procent av aktierna i bolaget. Samtidigt deltog KONE i TELCO:s riktade emission och äger nu nästan 20 procent av aktierna i TELCO. Som ett led i Partek-avtalet erhöll finska staten en andel på nästan 5 procent. Största aktieägaren i KONE är familjen Herlin med ungefär 37 procent av aktierna i bolaget och 73 procent av rösterna.

■ Tommi Pitenius

Följ med till Värmlandsskogen!

Västra Ämtervik ligger, av namnet att döma, på västra sidan av Frykensjöarna. På motsatta sidan ligger Östra Ämtervik. Vi ska besöka Stefan Börjesson, i Fryksdalen, i Västra Ämtervik.

Stefan är till professionen dagligvaruhandlare men driver också en skogsfastighet, och vi kan inte undgå att märka hans stora intresse för skogen.

Komplett Valtraekipage

Bakom stallet står Stefans fina skogsekipage, en nästan ny Valtra 6650 med en tillkopplad 12-tons driven Valtravagn. Traktorn har grön fin metalliclack, den passar i skogen. Valtravagnen är utrustad direkt vid fabriken med en Cranabkran, en CRF 4, något av det bästa som finns på marknaden idag vad gäller kranar.

Stefan bytte bort en Valmet 505-4 och en odreven vagn. Vad märker du för skillnad om du jämför ditt nya ekipage med det gamla?

– För det första känner jag en väsentlig skillnad med en proffskran jämfört med den gamla. Det gäller i första hand manövreringen som är datorstyrd och görs med minijoystick i armstöden. Dessutom har jag mycket bra räckvidd tack vare det dubbla utskjutet. Jag har också drivning på nya vagnen som underlättar enormt i min ganska svåra terräng. Det är ett mycket fint ekipage, säger Stefan.

– Traktorn då, har du inga synpunkter på den?

– Jo, säger Stefan och skrattar, jämfört med 505:an är det en helt annan traktor. För det första är den så stark så jag kan nästan köra på tomgång. Dessutom har jag

turbinkoppling, en detalj som alla skogstraktorer borde ha, nu kan jag smyga över stubbar och stenar. Dessutom är dubbelkommandot en stor tillgång så man slipper hålla på och svänga stolen fram och tillbaka.

Inget mer undrar vi?

– Jo, transmissionen förstås. För mig är den lilla körväjlaren under ratten, och särskilt den bakre, till stor hjälp när jag förflyttar mig lite men ofta inne skogen, poängterar Stefan.

Med körväjlaren väljer man alltså färdriktning samtidigt som den manövrerar parkeringsbromsen, ett ovärderligt hjälpmedel vid skogskörning.

Rejäl utrustning för skogen

Vi tycker Stefan har ett riktigt skogsekipage, med rejäl utrustning:

Traktorn har:

TwinTrac, dubbelkommando
Turbinkoppling
Riktiga skogsdäck med hög lagerklass

Vagnen har:

Drift och rejäl lastförmåga
Styrning
Broms (bromsar automatiskt när traktorn bromsas)
Kran med stor lyftkraft och långt utskjut
Det finns säkert flera tunga detaljer att räkna upp men vi nöjer oss med de väsentligaste

Jordbrukstraktorn som är lika bra i skogen

Stefan körde ut ett lass med rejält värmlandstimmer när vi såg på. Det var tunga stockar

men med rejäla grejor var det inga problem. Och i den hala terrängen fick vi ett bevis för hur bra det är med broms på vagnen. Vi fick också se nyttan av vagnstyrningen. En riktig traktor, en rejäl vagn med en rejäl kran, vad mer kan man önska sig, undrar vi?

– Det är ju egentligen en jordbrukstraktor men det märks att den också är konstruerad för skogen. Och med den utrustning jag valt har jag fått en suverän skogstraktor, konstaterar Stefan.

■ Eric Andersson

Så här fint har man det i hytten på en skogsutrustad Valtrastraktor, särskilt när den är utrustad med dubbelkommando. Notera de verkligt små "minijoysticken" som Stefan manövrerar kranen med.

VALTRA

Power Partner

www.valtra.se

Valtra Collection

Just för dig.

Valtra presenterar här ett urval av högkvalitativa kläder och tillbehör: praktiska arbetskläder, fritidskläder med stil och trevliga presenter. Även för barnen. Valtrakollektionen har designats tillsammans med våra kunder. Valtra vet vad en traktorkund behöver.

Se mer av Valtra Collection hos din lokala Valtra reservdelbutik eller på internet där du finner hela kollektionen.

Här kan du också enkelt göra dina inköp och få leveransen direkt hem med posten. Adressen är www.valtra.se.

Mer kraft och produktivitet

I topp i T-serien:

Varje hydraulventil kan programmeras individuellt i fråga om tid och flöde, på både plus och minussidan. Frontlastare kan manövreras med den integrerade joysticken som sitter i förarstolens armstöd, vilket ger en ergonomiskt riktig arbetsställning och undviker komplikationerna med en separat styrenhet.

De mest kraftfulla modellerna i Valtras T-serie, T180 och T190 har ett antal smarta lösningar som hjälper föraren att utnyttja traktorn till fullo. Därför erbjuder Valtras T-serie enastående mångsidighet, produktivitet och effektivitet.

T-seriens design har tagits emot med entusiasm över hela världen. Valtra har visat att även stora traktorer kan verka smidiga. T-serien har också förbättrats med tanke på föraren. Sikten är utmärkt i alla riktningar och den nya hytten är mycket tyst. Synpunkter och idéer från kunder och servicetekniker har spelat stor roll vid utvecklandet av denna nya serie traktorer.

Nya motoralternativ, lång hjulbas och ny transmission gör T-serien extremt lättmanövrerad. Den kraftfulla Valtra-traktorn passar väl till transportkörning eftersom den 2748 mm långa hjulbasen gör att den går lugnt och

mjukt på vägen. Valtras T-serie kan förses med 42-tums däck och förstklassiga bromsar ger bra bromskraft även med tung last.

En av fördelarna med T-serien är dess nya programmerbara och lastavkännande hydraulik. Den nya hydrauliken gör att arbetsredskap kan utnyttjas enklare och mer effektivt under alla förhållanden. Tack vare T-seriens förbättrade verkningsgrad och goda ergonomi blir också användarens totala produktivitet bättre. Trots att T-serien erbjuder många nya funktioner har Valtras traditionella fördelar behållits: starka motorer, bra viktfordelning och dragkraft, liksom tillförlitlighet i alla situationer.

För att få ut det nya utbudet av traktorer på marknaden krävdes mer än produktutveckling och teknik. Det innebar att vi måste skapa en hel organisation som var inriktad på att betjäna kunderna. Utbildningsprogram och läromaterial för vår säljkår förnyades. Datorsimuleringen för hantering av hydrau-

T180 och T190

liken har exempelvis redan visat sig vara mycket användbar. Dessutom har teknisk dokumentation tagits fram för användar- och servicehandböcker, och ett globalt reservdels-nät har skapats.

All kraft du behöver

Valtra T180 och T190 är de mest kraftfulla traktorerna i sitt slag. Förutom högsta effekt har de också specialfunktioner och mer avancerad standardutrustning än andra modeller i T-serien. Kraftkällan i både T180 och T190 är Valtras egen sexcylindriga dieselmotor 74 ETA.

Valtras motorer uppfyller miljökraven enligt Steg 2 och deras bränsleförbrukning har minskats med hjälp av elektronisk motorstyrning, laddluftkyllning och Bosch högtrycks-fördelarpumpar. Den specifika bränsleförbrukningen har också förbättrats genom att det nominella varvtalet har sänkts till 2100 varv/min. En av de viktigaste egenskaperna är det intelligenta styrsystemet med CAN-bus; det gör att samverkan mellan motorn och transmissionen kan optimeras på olika sätt.

Grundeffekten från bägge traktormodel-

lerna är 174 hästkrafter, som överförs till drivhjulena. Funktionen Plus Power ökar effekten med 15 hästkrafter när andra och tredje power shiftväxlarna används. Fördelarna med denna extra kraft märks särskilt under tungt arbete där hastigheten måste upprätthållas under alla förhållanden. Toppmodellen T190 har också Valtras patentskyddade finess Sigma Power, som ger 209 hästkrafter när extra kraft behövs enbart för kraftuttaget. Systemet Sigma Power, som belönades med Tysklands DLG Gold Medal 1997, har under många år varit värdefullt krafttillskott vid tungt arbete med kraftuttaget, till exempel för fälthackar, stenkrossar och för torvmaskiner. Enkelt uttryckt medger intelligent effekterglering

Motorbeteckningar:

74 = 7,4 liters volym

E = EEM – Electronic Engine Management

T = turbo

A = laddluftkylare (air-to-air intercooling)

T-serien medger körriktningssändringar med hjälp av körväljaren under ratten, snabbt och enkelt. Körväljaren påverkar också parkeringsbromsen.

större arbetsredskap eller högre arbetshastigheter med samma traktorstorlek.

Automation hjälper föraren

Elektroniska styrsystem erbjuder andra funktioner som hjälper till med arbetet, till exempel farthållare. Detta är standard på alla T180 och T190 och gör att föraren kan ställa in motorvarvtalet eller hastigheten till önskat värde. Moderna arbetsredskap kräver mycket kraft och exakt reglering av varvtal och hastighet, vilket innebär att farthållaren kan förbättra effektiviteten och produktiviteten betydligt.

Modellerna T180 och T190 har också som standard helautomatisk fyrhjulsdraft med differentialspär.

Trepunktslyften på T180 och T190 är också mer avancerad än på andra modeller i T-serien. Det digitala ACD-systemet regleras med hjälp av radar och sensorer som kontrollerar hastighetsvariationer och slirning. Även här har Valtra utnyttjat elektronikens möjligheter för att sköta olika funktioner så att föraren kan koncentrera sig på de primära operationerna.

T180 och T190 är Valtras flaggskepp och föregångare inom traktorvärlden. Elektroniken har utnyttjats så att den betjänar föraren på ett verkligt logiskt och lätthanterat sätt. En perfekt kombination av högteknologi och Valtras traditionella tillförlitlighet gör att produktiviteten kan förbättras samtidigt som belastningen på föraren minskas.

Det intelligenta "Power Control System" på toppmodellerna T180 och T190 erbjuder "plus"-effekt. Fördelarna är märkbara särskilt vid tungt arbete och höga hastigheter.

■ Ari Jaakonmäki

En jury bestående av fjorton redaktörer tilldelade Valtras S260-traktor priset Golden Tractor för designen.

Valtras S260 har tilldelats priset Golden Tractor

Valtras S260 har tilldelats priset Golden Tractor för designen. Priset delades ut under Eima-mässan i Bologna den 16 november, 2002. Valet gjordes av en jury bestående av redaktörer för 14 europeiska traktor-, jordbruks- och redskapstidningar. I Valtra S260 har den imponerande designen kombinerats med värdefulla detaljer för bra funktion och fin förarkomfort. Lång hjulbas, framaxelfjädring, luftfjädrad hytt, automatisk klimatkontroll, arbetsbelysning runt om för alla avstånd, turbinkoppling, fyrstegad power shift, farthållare och en huv som förbättrar sikten är exempel på designelement som gynnar användaren. De tidningar som ingick i juryn för årets traktor var Blick ins Land från Österrike, Loonwerker & Landbouwtechniek från Belgien, Maskinstation og Landbrugslederen från Danmark, Koneviesti från Finland, Ajma Amicale des Journalistes du Machinisme Agricole från Frankrike, Lohnunternehmenen från Tyskland, Agrotorama från Grekland, Trekker & Werktuig från Nederländerna, Trattori från Italien, A Bolsa Mia från Portugal, Agro Technica från Spanien, ATL från Sverige, Die Grüne från Schweiz och Farm Contractor från Storbritannien.

Modellmakaren Jouko Ranta slipar en fullskalemodell av bakre stänkskärmen. Byrån Ed-Design har två modellverkstäder där fem personer bygger prototyper och modeller med hjälp av trä, metall, plast och glasfiber.

– Utgångspunkten för konstruktionen av en traktor är alltid att skapa en maskin som är både produktiv och lätt att hantera. Allt annat bygger på detta, även säkerhet, ergonomi, enkelt underhåll, hållbarhet, lämplighet för serietillverkning och uppfyllandet av trafiklagstiftningen i olika länder, förklarar industridesignern Matti Makkonen.

Makkonen och hans team har designat alla Valtra- och Valmet-maskiner sedan Mezzo-modellen, vars linjer kom i huvudsak från Makkonens penna. I dag består designgruppen av ett halvt dussin industriformgivare och ingenjörer, med Makkonen som gruppchef.

– I praktiken är jag kontaktperson för gruppen eftersom designarbetet utförs i nära samarbete mellan vår grupp och Valtra. Om designen lovordas eller kritiserar riktas det inte mot någon enskild individ utan mot hela gruppen, säger Makkonen.

Ed-Design i Åbo i Finland sysselsätter 37 personer, varav 19 är industriformgivare. Förutom traktorer designar företaget bl.a. mobiltelefoner och kryssningsfartyg.

Pojke från landet

Makkonen själv är född på en bondgård och som ung körde han traktor både på hemmarkerna och vid arbete i ett stenbrott. När Mezzo-projektet inleddes i mitten av 1980-

Valtras design är ett resultat av lagarbete

Design börjar alltid med kundens behov

talet hade Makkonen en klar bild av hur en lätthanterad traktor skulle vara.

– Det var härligt att få designa Mezzo. Den berömda ergonomin från Valmet 502 var en utmanande bakgrund som gav vissa riktlinjer för designarbetet. Valmet var en pionjär inom området redan med modell 361D, som designades av Pellinen. Under förändringarna på 1950- och 1960-talen var det något nytt att använda industriformgivare, vilket visade att Valmet var före sin tid.

Dagens designgrupp för Valtra är en kombination av erfarenhet och ungdomlig entusiasm. Medlemmarna är specialister, men de samarbetar intimt. När huvudlinjerna har utarbetats får en medlem i uppgift att designa stänkskärmarna, en annan hytten och en tredje motorhuven.

– Designarbetet för en ny traktor börjar inte med ett tomt ritbräde. Arbetsredskap, trafiklagstiftning, bruksvanor och bland annat sammansättningsteknik medför en hel del begränsningar innan ett enda streck har ritats. Om vi har välgrundade skäl kan vi dock göra mycket radikala val, men de får inte vara för lättsinniga. För det mesta handlar designarbetet inte bara om att klistra fast dekaler – bra design ska förbättra traktorns användbarhet, förklarar Makkonen.

Rundade former möjliga genom ny teknik

De runda formerna på S- och T-modellerna har inte bara tillkommit för att någon formgivare blivit inspirerad utan beror till stor del på produktionstekniska framsteg som gjort det ekonomiskt möjligt att tillverka former som är böjda i flera riktningar. Komplexa ytor hade redan förekommit på bilar en tid genom att produktionsserierna är större och en metallplåt därför kan formas ekonomiskt även

om det kräver flera arbetsfaser. Huvarna på T-serien är av pressformad plast som är mycket hållbar, böjbar och lätt.

– Användarna kan tycka att det gått mode i designen av traktorer och bilar. Och så är det säkert, men en viktigare faktor är att ny produktionsteknik införs överallt ungefär samtidigt och att traktorerna används för praktiskt taget samma ändamål överallt i världen, säger Makkonen.

Att designa en ny modell är en tidskrävande process som lätt kan ta ett par år. I processens början bestämmer Valtra målen för projektet och vilken sorts motor, växellåda och kraftöverföring den nya modellen ska ha, varefter industriformgivaren träder in i handlingen. En allmän design skissas, följd av mer och mer detaljerade utformningar av exempelvis instrumentens grafik eller växelspaksknopparnas utformning. Ibland byggs en skalmodell av en del eller av hela traktorn, och nästan alltid byggs en

Designchefen Matti Makkonen och mekanikdesignern Tatu Aarnio finslipar traktorns huv. Designarbetet slutar inte med att traktorn börjar serietillverkas. Detaljerna förbättras hela tiden.

I arbetsuppgifterna för den grafiska designern Anna Rudkiewicz ingår att formge Valtras instrumentpaneler.

fullskalemodell av olika plaster, glasfiber, trä och metall.

– Sådana egenskaper som ergonomin testas bättre med en fullskalemodell än med en dator. Många icke invigda kan tro att en modell i skala 1:1 är nästan en färdig produkt, men det är bara en illusion.

Formgivarnas arbete slutar inte då den första traktorn rullar av produktionslinjen. Ändringar införs och detaljer förbättras ständigt under årens lopp. Enligt Makkonen är det bästa med jobbet att slutligen få kommentarer från användarna, oavsett om de är negativa eller positiva. Synpunkterna beaktas alltid så att nästa modell blir ännu bättre.

■ Tommi Pitenius

På Himmanens gård är en midjestyrd traktor mycket användbar

Harri Himmanens gård ligger i Vantaa i Finland, inte så långt från Helsingfors. En del av arealen, 160 hektar, ligger faktiskt på Helsingfors-sidan om gränsen. En bondgård i utkanten av en stor stad är precis rätt plats för Valtras midjestyrda X-modell.

– På vintern plogar jag snö på gator, vägar och gårdsplaner inom en radie på ungefär 10 kilometer längs ringvägen Kehä III. Under sommaren används traktorn för normalt fältarbete, plöjning och harvning. X-modellen är mycket

smidigare vid arbete på åkermark än en traktor med normal styrning, säger Himmanen.

Himmanen brukade förr ploga och plöja samma yta med en Valtra 6600. Med den midjestyrda X-modellen går arbetet fortare och lättare, samtidigt som det blir bättre utfört. HiTech-transmissionen är också en bidragande orsak. Arbete med frontlastaren blir också mera effektivt eftersom denna typ av maskin mera kan jämföras med en lastmaskin.

– Midjestyrningen är mest fördelaktig vid snöröjning på industritomter och trånga gårdsplaner. Tack vare den bekväma körväl-

Mångsidiga Valtra X är väl lämpad att både plöja mark och ploga snö

Under sommaren används X-modellen för alla sorters vanligt fältarbete, från plöjning till harvning och sprutning. Midjestyrudd har fördelen att den ger klart mindre vändtegar än vad som är fallet med en traktor med fast ram.

Harri Himmanens son Henri hjälper fadern med arbetet på gården både sommar och vinter. X-modellen dansar efter Henris pipa på samma sätt som efter faderns.

jaren under ratten kan det mesta av arbetet utföras utan hjälp av kopplingspedalen även om de mest känsliga platserna – till exempel gårdsplanen hos en bilhandlare – fortfarande kräver att kopplingen används. X-modellen har tillräcklig vikt för att inte däckena ska slira på snön, förklarar Himmanen.

Himmanen lärde sig använda HiTech-systemet under en kurs på Suolahti-fabriken. Nu för tiden kan han utan problem programmera HiTech-systemet för olika arbetsuppgifter.

Erfarenhet av Valtra-traktorer

Förutom 2001 års modell av Valtra X har Himmanen en 1999 års Valtra 8400 på sin gård för tunga fältarbeten, en 1992 års Valmet 6600 för skogs- och fältarbeten och en 1975 års Valmet 702 för sprutning och körning med släpvagn.

– Min far köpte 702:an 1975. Sedan dess har vi också haft två 805:or och en 905:a, säger Himmanen.

– Valtra är en maskin som passar mig. Det är en enkel traktor att använda, utan onödiga funktioner. I skogen är Valtra överlägsen, och serviceverkstaden ligger nära, bara sex kilometer bort. Och för en finländare är det naturligtvis också viktigt att traktorn är tillverkad i Finland, säger Himmanen.

X-modellen har redan avverkat 2000 drifttimmar. Under sommaren körs traktorn normalt av Harris fru **Maria** eller sonen **Henri**. Det var lätt för Harri själv att lära sig köra med midjestyrudd, han äger också en midjestyrd grävlästare, och det tog endast ett par timmar innan hans fru och son kunde plöja rakt sedan de fått klart för sig hur känslig midjestyrudd är. X-modellen är praktisk för sprutarbeten eftersom den endast lämnar två spår i åkern – tack vare midjestyrudd.

*Valtra X används till mycket på Himmanens gård. Under vintern är en midjestyrd traktor praktisk för snö-
röjning på trånga ytor.*

Ved och täckdiken

På Himmanens gård används X:en till mer än att ploga snö och plöja mark. Maskinens front-hydraulik har ökat användningsmöjligheterna jämfört med äldre modeller.

– Grävning av täckdiken går lätt med X-traktorn, med dikesplogen ansluten till bakre kraftuttaget och två rullar med dräneringsrör på frontlastaren. Dikesplogens djup är enkelt att ställa in med traktorns Autocontrol. Valtras krypväxlar lämpar sig bra för arbete med dikesplogen.

Den separata fronthydrauliken har visat sig vara praktisk också för andra arbeten, till exempel vedproduktion.

– När jag kapar och klyver ved har jag vedklyven ansluten till den lastkännande fronthydrauliken och en vedkap i ett av de bakre ordinarie uttagen. De kan användas samtidigt. Jag hade inte tänkt på detta när jag köpte traktorn, utan jag fick idén senare. Det är egentligen ägarens fantasi som avgör vad man kan göra med de två hydraulsystemen, säger Himmanen.

Att ansluta arbetsredskap och precisionsköra med släpvagn är mycket enklare än med en traktor med fast ram eftersom maskinen kan svänga bättre. Det är också enklare att backa med en släpvagn eftersom man kan justera släpvagnens läge genom att svänga snabbare och bättre med traktorn.

■ Tommi Pitenius

VM i plöjning firar 50 år

I höst, mellan den 15 och 25 augusti, går årets VM-plöjning i Kanada. Då är det exakt 50 år sedan det första VM:et gick av stapeln. Även då var det Kanada som var värdland. Mycket har hänt på dessa femtio år, lantbruket har utvecklats enormt och dagens tävlingsplogar har inte mycket gemensamt med de plogar som användes då.

Jämför vi traktorerna så är förhållandet det samma. För de som körde VM första gången hade inte hydraulburna plogar slagit igenom fullt ut eftersom många traktorer fortfarande saknade hydraulisk lyft. Många plogar var fortfarande bogserade.

I Sverige finns dokumentation som visar att det på redan på 1830-talet arrangerades plöjningstävlingar. År 1925, kan vi läsa om, arrangerades en plöjningstävling där de tävlandes dragkraft utgjordes av såväl hästar som traktorer och oxar.

WPO, World Ploughing Organization

Det var först efter andra världskrigets slut som det internationella tävlingsplöjandet tog fart. Det var en internationell tävling i England 1950 som blev början till det som så småningom skulle bli WPO, World Ploughing Organization, som därefter stått för arrangemangen runt

om i världen. Nu är det alltså dags för Kanada igen, nu får dom stå som värdland när arrangemangen firar sitt 50-årsjubileum. Tävlningarna går i Guelph, strax väster om Toronto.

Sverige har stått som värdland för VM tre gånger. Fyra svenska världsmästare har korats under de gångna femtio åren. Så sent som i fjol fick vi en svensk världsmästare, **Anders Göransson-Frick**, den förste på växelplog, vid tävlningarna som gick i Schweiz.

Svensk världsmästare 2002

VM i plöjning avgörs under två dagar. Första dagen var det stubbplöjning och andra dagen plöjdes vall.

– Jag vann första dagens tävling, berättade Anders, jag har mycket träning bakom mig på stubb. Däremot har vi inga djur hemma på gården och därför heller ingen vall, så mina förutsättningar att träna vallplöjning är inte lika bra. Men när man summerade de båda tävlingsdagarnas poäng stod jag som segrare.

Hela världseliten var samlad, från 28 länder, och många redan kända och etablerade stora namn i plöjningssammanhang deltog. Ändå var det Anders, ung och orankad, som tog hem segern.

– Det var mycket jämnt i toppen, sa Anders. Skotten, som kom på andra plats, har mycket bättre förhållanden att träna vallplöj-

Pappa Nils med sonen, tillika världsmästaren Anders framför tävlingsekipagen. Anders håller det fina vandringspriset i högerhanden.

En typisk bild från en plöjningstävling med häst. Bilden togs 1947. Trots att man alltid hade parhästar för plogen var det ett tungt och slitsamt jobb att vara dragare vid plöjningsarbete.

Foto: JUF:s arkiv

ning eftersom Skottland domineras av gräs och vall.

Men hos familjen Göransson är det inte bara Anders som plöjer. Pappa Nils tillhör Sverigeeliten och har tävlat i Svenska Mästerskapen minst 35 gånger, och i Världsmästerskapen 7 gånger. Men det är en klar skillnad mellan far och son. Pappa plöjer tegplog och sonen växelplog.

Både far och son kör Valtra

Det var lite unikt att både far och son deltog i samma VM. Båda plöjde 2-skäriga plogar, teg resp. växelplog. Och båda mycket specialpreparerade. Pappa Nils kom på en hedrande 15:e plats av 45 deltagare från världens alla hörn.

Lite unikt är också att båda väljer Valtra som dragkraft. Till den tvåskäriga plogen behövs inte så mycket hästkrafter utan istället behövs en lättmanövrerad traktor som dessutom är enkel att hoppa i och ur.

– De små Valtramodellerna är perfekta för tävlingsplöjning, säger både Nils och Anders, de är mycket trevliga att köra.

Vi önskar båda lycka till med tävlingsplöjandet i framtiden!

Hästen åter i tävlingplöjning

Den som bevitnar ett svenskt plöjningsmästerskap får se tävling i både teg- och växel-

plogplöjning, för både seniorer och juniorer. Och förmodligen är det så i alla länder som deltar i världsmästerskapen. Men inte nog med det, i Sverige får man också se tävling i hästplöjning. Man har också veterantraktorplöjning på programmet, men bara för att visa hur det gick till förr i tiden och för att locka lite extra publik. Historien upprepar sig.

■ Eric Andersson

På tävlingsarenan. Man märker att det är de små detaljerna som avgör vem som ska vinna en plöjningstävling. De tävlande skruvar, justerar och mäter hela tiden för att göra ett så bra resultat som möjligt.

Foto: Anders Nilén

En av de sista faserna vid sammansättning av en traktor är monteringen av däck. När däck har monterats startas traktorn för första gången och testkörs. På bilden monterar traktormekanikern Pasi Hynninen ett däck på en HiTech-modell.

Kunderna kan välja däck efter behov

Däcken är en del av Valtras unika kundordersystem, som innebär att en kund som köper en traktor också kan välja däck som passar hans eller hennes behov. Däcken ligger inte på lager någon längre tid, utan levereras från tillverkaren allt efter behov.

– För närvarande efterfrågas Michelin mest och utgör mer än hälften av de däck som levereras. Efterfrågan på Kleber och Continental ökar, och Continentals däck ökar mest i de nordiska länderna. Skogs- och industridäck efterfrågas särskilt från Nokian Tyres. Förutom dessa innehåller vår katalog Taurus-däck och några modeller från Firestone, säger **Marko Ojalehto**, däcksinköpare vid Valtra.

Kunderna hittar nästan alltid däck som passar dem i Valtras standardkatalog. Om de har speciella behov eller önskemål kan vi tänka oss att beställa däck från andra

tillverkare, men specialdäck kostar ofta mer än däck i katalogen.

– Andelen standarddäck har minskat något under årens lopp och utgör för närvarande cirka 60 procent. Låga och breda däck i s.k. 65- och 70-profil monteras på över 20 procent av maskinerna. Diagonaldäck används nu enbart i Norden för skogsbruk och andelen ligger under 2 procent. Andelen ”riktiga” skogsdäck är totalt 4,5 procent, medan industridäck med nabbmönster har en andel på 2,4 procent, säger Ojalehto.

Däcken svarar för nästan 10 procent av traktorns pris

Det lönar sig att vara noggrann när man väljer däck eftersom kostnaden för dem vanligtvis uppgår till 6-9 procent av traktorns inköpspris. Valet är alltid en kompromiss mellan grepp, hållbarhet, körkomfort, hastighet och markpåverkan.

– Utvecklingen tycks gå mot bredare och snabbare däck. Vi säljer en hel del däck för 50 km/h till länder med trafiklagstiftning som tillåter sådan hastighet. Markpåverkan är ett problem överallt, och breda däck säljs i alla länder. Vi har övergått nästan helt från diagonaldäck till radialdäck, som vanligtvis har 10–15 procent större kontaktyta än diagonaldäck, vilket ger mindre ytbelastning, bättre grepp och längre drifttid. Spåren på nya radialdäck rensas också lättare än på gamla diagonaldäck. Hårda och hållbara däck efterfrågas i länder med hård och torr mark, medan mjuka-re däck med bra grepp i snö efterfrågas i Norden och i Kanada, säger Ojalehto.

Det är viktigt att tänka på hur de värdefulla däckerna används. Ett dåligt pumpat däck värms upp och slits snabbt, medan ett för hårt pumpat däck har dåligt grepp vid halka och är känsligt för stötar. Skador som beror på felaktigt tryck märks vanligtvis först efter

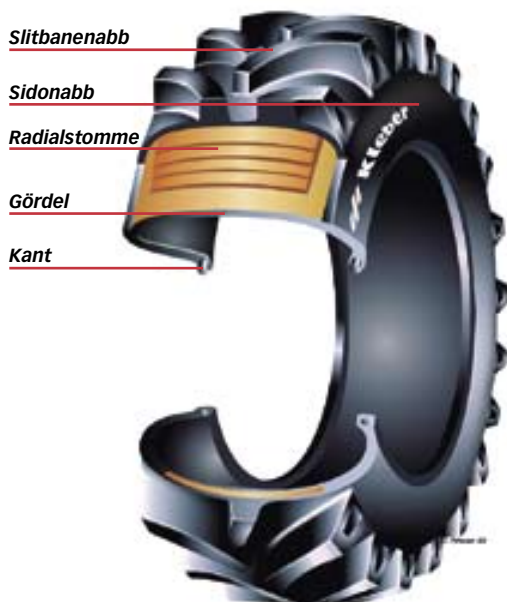
en viss tid. Vid körning med tung last, på allmänna vägar och i skogen bör du öka trycket i däck. Vi rekommenderar att du förvarar däck på en mörk och sval plats som är skyddad mot kemikalier och inte på marken.

Vid Valtras fabrik monteras endast godkända däck. När du byter däck senare föreslår vi att du kontrollerar att den nya däckmodellen finns med i listan i ägarhandboken. Om däck till exempel är för stora kan de orsaka att traktorn körs med hastigheter som översti-

ger den lagstadgade maxgränsen eller orsaka problem med kraftöverföringen. Problem som orsakas av att däck är för stora eller för breda kan också göra garantin ogiltig.

Nästan 90 procent av fälgarna är ställbara. GKN i England levererar de ställbara fälgarna till fabriken i Suolahti. Fasta fälgar tillverkas av en finsk underleverantör, och specialfälgar görs i Danmark.

■ Tommi Pitenius

Sidomarkeringar på ett jordbruksdäck med millimetermått:	
520	Nominell sektionsbredd, millimeter
85	Sektionshöjd/sektionsbredd, förhållande
R	Radialkonstruktion
38	Nominell fälgdiameter, tum
TRAKER	Däcktyp
155	Belastningskod per däck
A8	Hastighetskod
H	Referenstryck

HASTIGHETSMARKERINGAR		BELASTNINGSMARKERINGAR							
Hastighetskod	Hastighet i km/h	Lastkod	kg	Lastkod	kg	Lastkod	kg	Lastkod	kg
A1	5	130	1900	141	2575	152	3550	163	4875
A2	10	131	1950	142	2650	153	3650	164	5000
A3	15	132	2000	143	2725	154	3750	165	5150
A4	20	133	2060	144	2800	155	3875	166	5300
A5	25	134	2120	145	2900	156	4000	167	5450
A6	30	135	2180	146	3000	157	4125	168	5600
A7	35	136	2240	147	3075	158	4250	169	5800
A8	40	137	2300	148	3150	159	4375	170	6000
B	50	138	2360	149	3250	160	4500	171	6150
D	65	139	2430	150	3350	161	4625	172	6300
		140	2500	151	3450	162	4750	173	6500

Team News

Valtra bygger ut Suolahti-fabriken

I augusti ska en stor tillbyggnad stå klar vid Valtras fabrik i Suolahti så att produktionen kan ökas med 5000 traktorer. Detta är en följd av ständigt ökad efterfrågan på Valtra-traktorer i världen, i kombination med allt större traktorer och allt fler varianter och utrustningsalternativ.

Tillskottet till fabriken på ungefär 5000 kvadratmeter ökar den totala ytan till över fyra hektar och förlänger den nuvarande produktionslinjen på 183 meter med ytterligare 57 meter.

I framtiden medger detta tillverkning av 15 000 traktorer per år eller att linjen kan producera 70 traktorer per dag i stället för dagens 50 traktorer. Årets mål är att öka produktionen från 10 000 traktorer till 12 000.

Utbyggnaden av fabriken och den därmed följande kapacitetsökningen för också med sig ytterligare investeringar i produktionen av transmissioner och andra komponenter så att behoven på sammansättningslinjen tillgodoses.

Valtra har redan investerat i produktionen av den förnämliga S-serien genom att bygga en separat produktionslinje för denna produkt.

11:00

Strålkastarna och frontgrillen har gått sönder på den danske jordbrukaren Peter Siigs Valtra 8750 under tungt arbete. Traktorn måste repareras så snabbt som möjligt.

11:30

Reservdelssäljaren Martin Jern i Kolding tar emot Peter Siigs order. Rätt reservdelar och artikelnummer tas fram från reservdelskatalogen.

Finns inte reservdelarna i lager kommer de nästa dag – senast

11:00

Torben Pedersen monterar de nya strålkastarna och frontgrillen på Peter Siigs traktor.

10:50

Reservdelar som beställs en arbetsdag före klockan 15.45 anländer i Europa nästa morgon. Mekanikern Torben Pedersen är klar att montera reservdelarna.

21:30

Transportföretaget UPS lahti klockan 17.00 och internationella flygplats V ter klockan 21.30.

00

Vanligtvis får 80 procent av kunderna den reservdel de behöver direkt från den lokala återförsäljarens lager. Den här gången finns dock inte de rätta delarna i Kolding så Jörn Hansen beställer grillen och strålkastarna från Valtras centrallager i Suolahti i Finland med hjälp av det Internet-baserade programmet Webparts.

12:02

Reservdelsmannen Jussi Puttonen tar emot ordern i Suolahti ett par minuter efter att den skapats i Danmark av Jörn Hansen. Ordern anger på vilken hylla reservdelen finns och vem som har beställt den.

12:30

Jussi Puttonen hittar de beställda delarna på de hyllor som anges på ordern.

Centrallagret i Suolahti har ungefär 52 000 olika reservdelar i lager och förfogar över 15 kilometer hyllutrymme. Dotterbolag och importörer lagerför normalt ungefär 16 000 olika reservdelar och lokala återförsäljare har 1000-2000 olika reservdelar. Valtra Traktor AB:s centrallager i Eskilstuna har drygt 17 000 olika reservdelar i lager, Volvo BM-delarna inkluderade.

13:50

Utlandshandläggaren Jari Iso-Aho kontrollerar kundens adress på datorn och bekräftar att de beställda delarna finns.

14:00

Jari Iso-Aho packar reservdelarna som har samlats in av Jussi Puttonen.

hämtar paketet från Suolahti och kör det till Helsingfors i Finland. UPS Boeing 757 lyf-

Eftersom ungefär 900 djur måste utfodras varje dag är tillförlitligheten mycket viktig. Valtra 6300, som nu hunnit bli några år, har visat detta och nu har en traktor i T-serien tillkommit i Granges maskinpark.

Daglig tillförlitlighet av stor vikt

Erfarenhet och lojalitet

Några kilometer utanför Castle Douglas i sydvästra Skottland breder Donald Biggars gård Grange ut sig över 600 hektar med i huvudsak gräs och 60 hektar havre och korn till boskapen.

På gården finns tre boskapshjordar med totalt 400 kor, stamboksförda Beef Shorthorn och stamboksförda Aberdeen Angus samt en

blandrashjord, vilket innebär att det ibland finns mer än 900 djur på gården. Där finns också en flock med 700 Blackface-får.

Traktorernas huvudsakliga arbete på gården består av grässlåtter, transport av gräs till ensilagesilona (huvudparten av själva foder-skörden sköts av en underentreprenör), vinterutfodring med mixervagn, konstgödselspridning, plöjning, gödselspridning och alla andra välbekanta arbetsuppgifter. För detta arbete har gården fyra traktorer på mellan 90 hk och 130 hk, varav en byts ut vartannat år.

För några år sedan bytte den lokala maskinhandlaren James Gordon Engineers Ltd i Castle Douglas traktormärke till Valtra. Biggar-familjen har gjort affärer med James Gordon i över 100 år och efter lite fundering köpte Donald Biggar sin första Valtra, en 6300 på 90 hk med lastare. Den maskinen har visat sig vara tillförlitlig, fungera bra och uppfylla förarnas krav. Den är också lätt att underhålla. James Gordons personal sköter både den s.k. rutinservicen, smörjning och oljebyten, och även de mer komplicerade större servicearbetena. Traktorn har fungerat så bra att när det var dags att byta ut ännu en

traktor ville Donald gärna ha en större Valtra. James Gordon ordnade en demonstration av en 8150 HiTech på 125 hk. Liksom modell 6300 fungerade denna maskin bra, fick personalens godkännande och låg inom budgetramarna. Men lanseringen av T-serien föranledde nya tankar.

– När en ny modell lanseras är det risk att värdet på de äldre modellerna sjunker, säger Donald Biggar. Jag ansåg därför att det var bättre att köpa den nya modellen och beställde en T130.

Den nya traktorn levererades vid årsskiftet och har hittills främst använts till utfodring av djuren. Föraren Collin Dodds har inte haft något problem att begripa sig på de automatiska styrsystemen och är nöjd med den fina komforten i hytten. William Scott, förare av 6300-traktorn tittar nu lite snett på sin kompis som fått en ny och modernare traktor. Han anser att med T130 har man fått en traktor som är betydligt bättre anpassad för moderna datoriserade maskiner och erkänner att den är både bekväm och lätt att köra.

■ Roger Thomas

Föraren Collin Dodds har inte haft något problem att lära sig T-seriens kontroller och tycker att hytten är bekväm och ger mycket bra sikt.

Sveriges första Valtra T190

Sveriges första traktor i T-serien hamnade hos Per Hanssons Maskinstation i Rydsgård, i Skåne. Per har lång erfarenhet av finska traktorer och är alltid den som har synpunkter och önskemål på tekniska lösningar. Vi gjorde ett besök i Rydsgård för att höra hur traktorn har fungerat.

På långt håll imponeras vi över hur tyst och fint traktorn går. Dessutom går det fort, trots den stora fyrradiga betupptagaren.

När vi får stopp på ekipaget frågar vi först föraren, **Edvard Olsson**, vad han tycker om "sitt" nya ekipage?

– Det går otroligt bra. Nya traktorn är så tyst i hytten och luftkonditioneringen fungerar mycket bra, säger Edvard.

Då, i slutet på september, var det fortfarande sommarvärme i vårt land.

Vi jämför givetvis den nya T-modellen med föregångaren Valtra 8950. Den tyckte vi också bra om men nu har vi fått det som är ännu bättre. Vi har exakt uppföljning på de olika traktorernas bränsleförbrukning, och den nya slår alla tidigare rekord.

Per berättar också att den nya T190 får dra en stor gödseltunna, 15 m³, och då är det ofta fråga om en del transportkörning. Här kommer det begränsade låga varvtalet, 1600 r/min, på högsta transportväxeln till nytta och spar en massa bränsle. Beroende på köravstånd, fältens lutning och beskaftenhet varierar bränsleförbrukningen mellan 10 och 12 liter per timma med en så pass tung körning. Vad säger man om det?

– Vi tycker det är otroligt bra, det måste bero på den moderna insprutningstekniken i kombination med att traktorn har tre effektlägen som alla styrs elektroniskt. Eftersom

Behaglig körning – bra komfort

– Komforten har fått ett verkligt lyft, säger Per. Man sitter högre, har lägre ljudnivå och har spakar och reglage mycket vettigt placerade. Valtras nya T-serie bådär gott för framtiden.

Eftersom Per har många traktorer och dessutom kör mycket är han alltid mycket mån om att väga in ekonomin när vi diskuterar traktorer. Han framhåller gärna Valtras låga driftsekonomi, han har t.ex. mycket erfarenhet av Valtras lågvarvsteknologi. Därför borde också den nya T-traktorn passa Per som handsken eftersom också den jobbar med reducerat varvtal.

Innan vi lämnar Per och Edvard får vi en sista rolig kommentar från Per:

– Den är snygg att titta på. Och damerna tycker den är snygg.

Det är väl det bästa omdöme en traktor kan få!

■ Eric Andersson

tet leder till T-serien

Är det något annat du särskilt lagt märke till, undrar vi?

– Sikten, säger Edvard, sikten är mycket bättre än från den Valtra 8950 jag körde förut, nu ser jag mycket bättre hur upptagaren arbetar. Och det är bra att det är ett lastkännande hydraulsystem.

Mycket styrka, men låg vikt

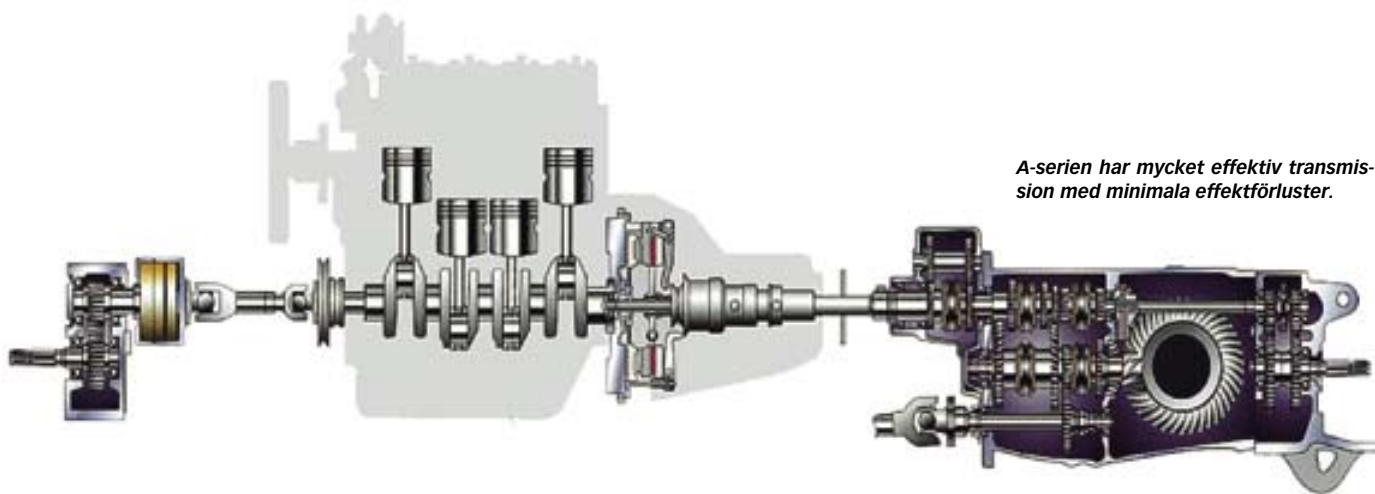
– Vilken motor, säger Per, den är otroligt stark, seg och har låg bränsleförbrukning.

vi utnyttjar maskiner som kräver mycket kraftuttagseffekt kopplas oftast det högsta effektläget in, då har vi tillgång till mycket effekt men vi har fortfarande en ganska lätt traktor, säger Per.

Edvard Olsson, traktorförare och Per Hansson, maskinstationsägare tog sig tid för en pratstund i "den skånska myllan", trots att skördevädret var det bästa tänkbara.

A-serien har mycket effektiv transmission med minimala effektförluster.

Valtras A-serie erbjuder föraren både komfort och effektivitet

Ny synkroniserad fram-backväxellåda

Försäljningen av Valtras nya A-serie har fått en bra start. A-serien har ett antal funktioner som efterfrågats i Valtras mindre modeller, till exempel hydrauliskt manövrerade bromsar, inställbara sidespeglar med teleskopfunktion, två nya färgalternativ och – den största innovationen av alla – en ny transmission med 12+12 fram-backväxellåda.

Valtras transmission typ 272 är försedd med en mekanisk synkroniserad fram-backväxellåda. Antalet växlar är 12 framåt och 12 bakåt. Transmissionen sköts med tre växelspakar i hytten. Första spaken styr lägena för väg-, fält- och kryphastigheter, mittspaken styr de fyra huvudväxlarna och fram-backspaken – med lägena fram, neutral och back – är utformad för snabba korrigeringsändringar. I enlighet med Valtras filosofi kan fram-backspaken vara placerad till höger eller till vänster om föraren beroende på vad hon eller han föredrar.

HiShift elhydrauliskt manövrerad koppling

Transmissionen typ 272, som tillverkas av Valtra, är extremt exakt och lätt att manövrera. Växlarna läggs i direkt utan onödigt sökande, och fram-/backväxelns enkla handhavande är särskilt bekvämt vid arbete med frontlastare och på åkermark.

Transmissionen kan också förses med HiShift elhydrauliskt manövrerad koppling som

Växelspakarna från vänster till höger: fram-backväxelspaken, huvudväxelspaken för de fyra stegväxlarna och spaken för de tre gruppväxlarna.

tillval. Den gör att växlarna kan väljas utan att kopplingspedalen behöver tryckas ned. Härigenom kan alla växlingar göras utan att trötta ut förarens kopplingsben, i rätt tid och med rätt motorvarvtal för situationen. Under 4 km/h aktiveras kopplingen långsammare än vid högre hastigheter. Ändå rekommenderas att kopplingspedalen används när precision krävs, till exempel vid anslutning av ett redskap till traktorn. HiShift kopplingskontroll finns på alla växelspakarna. Utväxlingen i den nya transmissionen täcker de viktigaste hastigheterna för fältarbete, liksom högre hastigheter för transportarbete. Backhastigheterna är ungefär

1 procent snabbare än hastigheterna framåt, vilket är särskilt praktiskt vid frontlastararbete.

Certifierad Valtra-kvalitet

Den nya transmissionen i A-serien är lätt att sköta, tillförlitlig och logisk i allt. Det enkla handhavandet är särskilt märkbart i arbeten som kräver många korrigeringsändringar. Fram-backväxeln snabbar upp arbetet och gör det mycket enklare att hitta rätt hastighet för varje arbetsuppgift. Transmissionen är byggd enligt Valtras certifierade kvalitetskrav, som har testats i tropikernas hetta och i den nordiska kylan.

Till följd av transmissionens logiska uppbyggnad är den mycket effektiv, vilket innebär att den ger lägre bränsleförbrukning och bättre verkningsgrad.

Den synkroniserade transmissionen med fram-backväxel erbjuder en ny bekvämlighet i Valtras småtraktorer. Kombinationen av förbättrad ergonomi och enkelt handhavande gör föraren mindre trött efter flera timmar bakom ratten.

■ Marko Muhonen

Valtra kryss 3

Sänd den rätta lösningen, det räcker om du skickar in den mening som utkristalliseras i de gula fälten, på ett vykort eller i ett brev märkt Valtrakryss 3, senast den 30 juni, till **Valtra Traktor AB, Box 1102, 631 80 ESKILSTUNA.**

Tio vinnare får var sin fin minikalkylator och presenteras i nästa nummer av Valtra Team.

SÄTTER EN SLANT	OVÄSEN	SLÄKT VÄTTID	GAMMAL LÄNGD	GÅ RUNT										
DEN KAN ANGE VAD VI GÖR														
		ANTILOP FLICK-FÄTÖLJ												
ANGER FORT-SÄTTNING		STJÄRN-INRIKT-ADE		SELMAS LEDAR-GÅS										
JOBBAR MED PEDALER	VILL ÖMMA GÄRNA KORTA SE-KUNDER													
BÖNAR					ANGER TUSEN KILO									
		FLYG-ORGANISATION PIPPIBO				NORDLIG DEL AV USA	GER KALLA HANDEN	LADE PÅ HÖG	HAR DET DÄLIGT STÄLLT	I EN ENDA RÖRA	LÄNGRE NER	ÖDES-GUDIN-NOR		
VAKTAR PÅ GÅRDEN			BARFRUKT SAMLAR ARBETS-GIVARE				FÖR-BUNDET DRAS RUNT					HETTE ÄVEN AUN		
TÄRTORT	TRÖTTNA VALTRA S DUBBEL-KOMMANDO					SKA VI PÅ FRÅGOR KAN BANNAN VARA				SJUNGA BAKOM TURTUR-FÄGLAR				
			ALFA "KRONO-MANNEN"	SEÖ-RAREN										
SOM SNÖ	SKA TRAKTORER VARA HÖRS I DANSEN							ÅKER ARTIST-ER PÅ						
		VÄRLDS-VANA	KATT-FÖT UTAN KOSTNAD				SÄLJ-KAMPANJ SNILLE			SYRE VÄSENT-LIG		SÄGA TILL PÅ SKARPEN		
SNÄLT				FIRAS EFTER KARIN				VÄLJA UT TAR SIG SNIGEL FRAM						
								HÖRS VIDA OMKRING HAL				DEN KAN MAN HUGGA MED		
TJU-SIG	SIST I BREV	ROLIG TV-MISTER SNÖRE			FÖDA	TILL-TALAT ÄR KOR-TA VÄGEN				FÄR OSS ATT TÄNKA PÅ PLAN LAT				
				FÖR-TROLL-ANDE SKALDEL					SOBO					
			RUSADE IVÄG				FINNS DET MÅNGA ROMBOR I							
SPELAS ROLLER PÅ	SKICKAT BOLLN VIDARE				ÄR PE-DANTEN				SE IGENOM					

Den rätta lösningen för Valtra kryss 2 var: Valtra T en högmodern skapelse. De tio vinnarna blev: **Monika Johansson**, Boxholm. **Jan-Olof Lyrberg**, Sundborn. **Lillies Ohlsson**, Sala. **Nils-Ingvär Nilsson**, Fågelmar. **Johan Lagerstrand**, Kinnarp, Falköping. **Berndt Albin**, Sandsbro, Växjö. **Berit Andersson**, Åmotfors. **Mikael Oskarsson**, Vimmerby. **Jan-Erik Söderberg**, Svärdsjö. **Göran Petersson**, Röstänga. Vi säger tack för alla trevliga brev och vykort med rätta lösningar.

Kanadas kalla vintrar innebär vissa svårigheter, men hjälper också lantbrukarna att producera högklassiga produkter för hemma- och exportmarknaderna.

Kanada – kallt jordbruksland

En typisk ladugård på ett mjölkjordbruk i Ontario. Kanadensiska mejeriproducenter har en stabil och bra inkomst genom ett försörjningssystem med en produktionskostnadsformel, men försök att utvidga till exportmarknader försvåras av USA och Nya Zeeland genom World Trade Organization.

Vete är fortfarande "kungen" bland grödorna i Kanada, men strävan efter diversifiering och mervärde har lett till satsningar på många andra grödor, till exempel baljväxter, ätliga bönor, potatis och solrosor.

Om man var tvungen att välja ett ord för att beskriva jordbruket i ett land på nästan 10 miljoner kvadratkilometer skulle det ordet bli "disciplinerat". När jag skriver detta i början av februari i Winnipeg, en stad nära Nordamerikas geografiska centrum, har temperaturen mestadels varit lägre än -22°C under tre veckor.

Sådan väderlek kräver en viss "disciplin" för att vi ska kunna vistas utomhus, men den hjälper oss också att odla högklassiga grödor. Kallt väder eliminerar dessutom nästan helt insektsproblemen vid lagring av spannmål.

Våra somrar har långa dagar med solsken och varmt väder, men relativt kalla nätter. Dessa förhållanden är idealiska för odling av sådana grödor som djurfoder och grönsaker, men är särskilt bra för odling av högklassigt proteinrikt vete och durumvete, som Kanada är så känt för.

Den korta säsongen – 90 till 110 dagar – innebär att huvuddelen av det som odlas i västra Kanada, utom råg, sås under våren, men en del höstvete odlas också. Skördesäsongen kan bli intensiv; bra väder kan innebära att den kan inledas i slutet av augusti när dagstemperaturerna fortfarande är tillräckligt höga för att torka skörden, men kallt väder eller regn i slutet av säsongen kan fördröja skördeperioden till oktober. Även om direkttröskning blir allt vanligare slås huvudparten av våra grödor först och förtorkas.

Med undantag för lin och raps klarar sig våra grödor dåligt om skördevädret är dåligt. Vete marknadsförs enligt ett statligt hårt

reglerat graderingssystem, vilket är viktigt för exportkunder (ungefär 80 procent av Kanadas vete exporteras). Det utgår betydande tillägg för kvalitet – i fjol gav vete av toppklass nästan 80 kanadensiska dollar per ton (motsvarar 52 US-dollar) mer än den lägsta malningsgraden. Det utgår också betydande tillägg för malkorn (till bryggerierna), kvalitetshavre och för odling av speciella grödor som exempelvis ärtor och bönor.

Mångfald viktig

Många kanadensiska lantbrukare koncentrerar sig på att odla dessa grödor. Detta beror delvis på den "disciplin" som de måste tillägna sig, inte bara för klimatets skull och behovet av bra växtrotation, utan också på grund av marknaden. Till skillnad från de amerikanska grannarna får de kanadensiska lantbrukarna minimalt med subventioner, vilket uppmuntrar dem att odla grödor som ger bästa avkastningen.

Detta blev ännu viktigare 1995 då den kanadensiska regeringen tog bort "Crow Rate" – ett transportbidrag som uppgick till cirka 700 miljoner kanadensiska dollar per år i västra Kanada. Det kostar nu 54 kanadensiska dollar per ton att transportera vete från prärien till hamnarna i British Columbia eller Quebec.

Dessa kostnader uppmuntrar till produktion av högvärdiga grödor och motverkar export av mindre värdefulla fodergrödor. Foderkorn behålls nu inom landet för utfodring av boskap. Köttboskap har alltid varit viktiga på kanadensiska prärieland jordbruk – många jordbruk är kombinerade och producerar både

spannmål och köttkalvar, som levereras till stora foderplatser i de varmare delarna av prärien i Alberta eller söderut till den amerikanska mellanvästern.

På senare tid har produktionen av slaktsvin ökat kraftigt då man härigenom försökt öka värdet på fodergrödorna.

Östra provinserna ser mer på hemmamarknaden

Medan prärieprovinserna exporterar mycket av sin spannmål och boskap så säljer andra provinser mer på sin hemmamarknad. En stor del av Kanadas befolkning är koncentrerad till området runt de stora sjöarna och St. Lawrence River. Liksom sina grannar i det närliggande amerikanska "majsbältet" är lantbrukarna i Ontario stora producenter av majs och sojabönor, och Ontario har flest jordbruk och den högsta jordbruksinkomsten av alla kanadensiska provinser. Mycket av detta beror på djuren – Quebec och Ontario har landets största produktion av slaktsvin.

Ungefär 80 procent av Kanadas mjölkjordbruk finns i Quebec och Ontario. Mejerinäringen är den tredje största sektorn inom kanadensiskt jordbruk, och är stabilt och lönsamt tack vare Kanadas försörjningssystem, som också gäller produktionen av fjäderfä, både kött och ägg. Dessa lantbrukare betalas enligt en produktionskostnadsformel som också tillåter begränsning av importen från andra länder.

Även om det är mycket mindre än i andra områden så har kustprovinserna ett hälsosamt och diversifierat jordbruk. Prince Edward Island är främst i Kanada i fråga om potatisproduktion, och det finns stora bearbetningsanläggningar där och i New Brunswick. Nova Scotia och New Brunswick producerar grödor och boskap för lokala marknader, liksom stora mängder äpplen som levereras till hela Nordamerika.

Jordbruket i centrala Kanada är ännu mer mångsidigt än i västra delarna av landet. Kanada är fortfarande en immigranation och även kanadensare som har levt här i generationer är stolta över att föra arvet vidare. Kanadensisk smak är mycket mer än de två "ursprungsfolkens" – fransmännen och engelsmännen. Lantbrukare och matförelare producerar ett brett utbud av produkter för

En av de nya betongsilorna som ersätter de traditionella träbyggnaderna. I västra Kanada marknadsförs vete och korn för export och inhemsk mat av Canadian Wheat Board, en lantbrukarfinansierad marknadsföringsbyrå med statligt garanterat monopol. Men silon och andra anläggningar drivs av privata företag som också säljer andra grödor för export och inhemskt bruk.

de stora europeiska och asiatiska befolkningarna, särskilt i centrala Kanada, men även i den västra provinsen British Columbia.

Kanada är ett välmående land som har gett kanadensarna möjlighet att njuta av mer – och mer sofistikerade – livsmedel och drycker. Södra Ontario och området runt Lake Okanagan i södra British Columbia har blivit världsberömda för vinernas kvalitet.

Det kanske är det bästa exemplet på att kallt väder kan ge mycket värde – men kräver disciplin. Ontarios och British Columbias isviner är nu världsberömda och korkas ofta upp trots att de kostar upp till 90 dollar per flaska. De som måste plocka druvorna när temperaturen når -10°C säger att de är väl värda sitt pris.

■ John Morris
Utgivare och redaktör
The Farmer's Independent Weekly

Jordbruks-ägandet i Kanada

De flesta jordbruken i Kanada ägs och sköts fortfarande av familjer, men liksom i andra länder blir jordbruken allt större. Från 1996 till 2001 minskade antalet kanadensiska jordbruk med 10,7 procent till 247 000. Liksom resten av befolkningen i Kanada tillhör många lantbrukare den åldrande 40-talsgenerationen och över 70 procent av de kanadensiska jordbruken väntas byta ägare under de närmaste 15 åren till följd av dödsfall och pensioneringar.

Att överföra dessa jordbruk till nästa generation är en stor politisk och ekonomisk utmaning, men det erbjuder också många möjligheter. Kanadas relativt låga markpriser jämfört med Europas har uppmuntrat många lantbrukare, särskilt från Nederländerna och Storbritannien, att sälja sina gårdar och flytta till Kanada.

Kanadensisk jordbruksstatistik

(uppgifter från 2001 års folkräkning)

Antal jordbruk	247 000
Odlade hektar	36,4 miljoner
Genomsnittlig gårdsstorlek	274 hektar
Boskap på jordbruk	15,6 miljoner
Svin på jordbruk	13,9 miljoner
Största gröda ytmässigt	Vete 10,7 miljoner hektar

Valtra X120 som gallringsprocessor. Med Valtras förnämliga snabbkopplingssystem kan X-modellen användas både som skördare, skotare och vanlig jordbrukstraktor.

Valtra X

– tre maskiner i en

Anders Carlsson i Holmbo, utanför Gusum i södra Östergötland, har mycket erfarenhet av skogskörning med traktor, med såväl griplastarvagn som proces-soraggregat. Nu har Anders skaffat det senaste i traktortåg, för skogen, en Valtra X120.

Innan Anders skaffade sin Valtra X hade han en Valtra 6350 HiTech med skogshytt. Och innan dess har åtskilliga Valmetmodeller hunnit passera revy hos Anders.

Nu är vi mest intresserade att höra om X-modellen har några fördelar jämfört med den konventionella traktorn?

– Det är otroligt många fördelar, säger Anders. Den är suverän i skogen, smidig att ta sig fram, stora hjul och bra frigångshöjd. Jag backar mig in i bestånden och jag vet att fram-hjulen följer exakt i bakhjulets spår. Dessutom är den lite längre och därför otroligt stadig, trots den stora kranen.

Som en proffsmaskin

Anders X120 är utrustad med en stor Cranab-kran och ett finskt stegmatat skördaraggregat, Arbro Stroke. Den har riktig skogshytt och stor hydraulpump. Den är utrustad som en riktig

proffsmaskin. Trots det vill vi gärna kalla den "semi"-proffsmaskin. Förklaringen är enkel.

Ena dagen kan den vara utrustad som skördare och andra dagen som skotare. Det är bara att ställa av skördaraggregatet, montera på en grip i kranspetsen och hänga på en vagn så har man en förnämlig skotare. Vill man sedan, när våren kommer, är det enkelt att ställa av hela kranen, med tillhörande utrustning, och man har den bästa tänkbara jordbrukstraktorn. Det finns t o m dom som har sin "skog X" utrustad med frontlastare och får på det viset en suverän midjestyrd lastmaskin.

– Till betydligt lägre pris än specialmaskinerna, tillägger Anders.

Valtra leder utvecklingen

Valmettraktorerna har alltid varit kända för sin styrka i skogen, en tradition som nu förs vidare av Valtra. Andra tillverkare har försökt sig på att modifiera sina traktorer för att få dem lämpliga även för skogen. Men mycket av de fördelar som krävs i skogen måste vara med i konstruktionen från början, hög frigångshöjd, slät undersida, väl skyddade ömtåliga komponenter, vändbar förarplats osv.

Nu går Valtra in på generation två av skogstraktorer. Fortfarande är det traktorn som

är basmaskinen men utrustningen har blivit mycket mera avancerad. Det märks att den självverksamme skogsägaren hänger med i utvecklingen. Förr var det ett stort steg att skaffa griplastarvagn till traktorn. Idag vill den självverksamme mer och mer kunna sköta avverkningen, kanske främst gallringen, från förarhytten. Man ska som skogsägare ha

Anders backar sig bekvämt in i de bestånd som ska gallras. Tack vare midjestyningen följer fram-hjulen exakt i bakhjulets spår.

rätten att unna sig en behaglig miljö, bekväm förarhytt, och man ska inte behöva slita så hårt med manuellt arbete, som bl a motorsåggen förde med sig.

Fabriksmonterad utrustning

Valtras koncept bygger på att kunden ska kunna välja den utrustning som passar bäst. Tack vare Valtras unika kundordersystem fabriksmonteras utrustningen och traktorn levereras färdig till kunden.

Kunden kan välja olika typer av hytt, olika kranar, allt fabriksmonterat. Det finns olika stora hydraulpumpar och olika skördaraggregat att välja på. Dessutom finns idag i Valtras program olika stora griplastarvagnar av eget fabrikat, från 8 till 14 tons lastkapacitet.

Det stegmatade aggregat som Anders Carlsson använder monteras i Sverige. Det är nämligen Anders själv som sköter import, montering, service och reservdelshållning till Arbro Stroke-aggregaten. Samtliga Valtrasäljare, och Anders själv också för den delen, säljer aggregaten och de är mycket enkla att hänga på i efterhand om traktorn i övrigt är förberedd för den typen av aggregat.

Vad gör Valtra X så bra i skogen?

Som vi redan sagt ligger Valtra alltid ett steg före i skogen. Vad är det som skiljer en

Anders Carlsson, skogskarl med många års erfarenhet, kan fördelarna med ett stegmatat skördaraggregat, särskilt på en Valtra X-modell.

Valtratraktor, i det här fallet en X-modell, från andra? Vi låter Anders Carlsson berätta:

– Det är två saker jag framhåller, den riktiga skogshytten och transmissionen. I och med att jag har fabriksmonterad kran har jag både pedalkörning och spakstyrning. När jag sätter foten på körpedalen släpps automatiskt parkeringsbromsen och pendellåsningen och traktorn börjar rulla i förvald riktning. Och på motsvarande sätt låses båda dessa funktioner så snart jag släpper körpedalen. Körpedalen och spakstyrningen aktiveras så snart jag svänger stolen till bakvänt läge. Dessa funktioner är lika bra som i en proffsmaskin, tack vare HiTechtransmissionen, och jag blir mycket

snabbbrörlig i skogen. På vägen är det ett snäpp bättre än de professionella maskinerna. Tack vare denna typ av transmission kan jag förflytta mig med dryga fyrtio kilometer per timma, och jag håller farten även i de största uppförsbackarna. Jag behöver ingen trailertransport vid förflyttningarna. Min Valtra X är så nära en proffsmaskin man kan komma, avrundar Anders.

Vi ska bara lägga till att Anders har ca 7 000 timmar vid spakarna bakom en stegmatad gallringsprocessor.

Varför stegmatad processor?

Eftersom smaken är olika och likaså behoven kan Valtra tillgodose önskemålen om både stegmatade och rullmatade aggregat. Med ett stegmatat aggregat har vi fortfarande kombinationsmöjligheten, semiproffs, det är lätt att koppla bort utrustningen och använda traktorn till andra sysslor. Med rullmatat aggregat blir traktorn mera lik en professionell skördare och det blir inte lika enkelt att lyfta av utrustningen.

– Ett stegmatat aggregat är lättare och kräver mindre investering, säger Anders avslutningsvis.

■ Eric Andersson

Välkommen till SkogsElmia!

Valtra kommer att visa många intressanta nyheter på årets SkogsElmia.

Nu är det dags för skogstraktorernas generation 2!

Vi kommer att visa:

- Valtra F-line, intressanta skogsmaskiner för proffs, både som skördare och skotare, men fortfarande traktorbaserade
- Valtras "semi-proffs" maskiner, med snabbkopplad utrustning
- Valtravagnar i olika utföranden
- Valtrakranar och Cranabkranar
- Den radiostyrda traktorn
- Jordbrukstraktorer, se den nya T-serien
- Och mycket, mycket mera

Missa inte årets stora händelse i smålandsskogen.

Kom och förvissa dig om att i skogen ligger alltid Valtra steget före!

Träkolshalstrad lax

En lækker men enkel fiskrätt som kan tillagas utomhus

Träkolshalstrad lax kan tillagas i öppen spis, på lägereld eller på en enkel grill. En liten bit plywood eller en tunn träplanka kan användas som halster.

Ingredienser:

1 färsk lax
salt
vitpeppar
citronpeppar

Tillagning:

Ta ur fisken och torka den med hushållspapper. Skär ut två filéer och strö över rikligt med salt. Krydda med vitpeppar och citronpeppar efter smak. Låt filéerna stå i ett par timmar. Lägg träplankan i blöt och sätt fast filéerna med skinnsidan ner på plankan. Placera fiskbrädet ca 30 cm från elden. Vrid på fiskbrädet då och då så att laxen tillagas jämnt. Eventuellt kan fisken ösas med smält smör, salt/sött vatten eller utspädd sirap under tillagningen. Stek fisken i ca en timme alltefter vikt tills ytan är vackert brun och fiskköttet börjar dela på sig. Servera fisken direkt från fiskbrädet med potatis, sallad och en gräddsås till.

B

Valtra Service

Omtanke och säkerhet för din Valtra

